

Telegraful Român

Organ național

Str. Șaguna 8

 2 ex. (Of.)
 Asociațiunea pentru literatura română și
 cultura poporului român

Sibiu

Abonamentul:

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei
luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900
Lei. — Pentru America 4 Dolari.
Ziarul apare Marțea și Vineria

Correspondențele

să se adreseze Redacției Telegraful Român
strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori ne-
francate se refuză
Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiilor:

un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se pu-
blică de mai multe ori se dă rabatal cuvenit

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului Te-
legraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Ce reprezintă: Oastea Domnului în curentul de renaștere religioasă?

I. P. Sfinția Sa mitropolit Nicolae consideră mișcarea dela Oastea Domnului, de sub conducerea P. C. Iosif Trifa, printre începuturile cele mai viguroase de renaștere religioasă în sânul credincioșilor noștri și i-a acordat o solitudine constantă și o încurajare neșovăelnică.

Pentru că s'au ridicat și împotriviți în contra mișcării, că ar tinde să iasă din alvia vieții bisericesti tradiționale, — mișcarea a găsit și apărători de seamă, mai ales în persoana I. P. C. Iuliu Scriban, Arhimandrit mitrofor dela București.

Aderenții mișcării sânt în toate colțurile țării, ba chiar dincolo de Ocean, în coloniile românești din Statele Unite. Păr. Iosif Trifa nu poate fi — evident — făcut vinovat de eventualele extravagante ale unor ostași dela mari depărtări, cari adeseori s'au constituit singuri, fără consultarea preoților, cari nici ei nu cunosc în deajuns scopul, procedura și rezultatele acestui curent.

Oastea Domnului e menită a-și lua locul între societățile religioase, de care biserica are nevoie urgentă și cari sânt ca niște fortărețe în jurul ei, să o întărească și să-i multiplice energiile spirituale și morale.

Abia avem câteva societăți religioase plătând, ca Reuniunea de femei, societatea Sf. Gheorghe, și Oastea Domnului.

Alte biserici au zeci de societăți religioase pentru obștea creștinească dela țară și dela orașe, ale tinerilor și ale adulților, ale muncitorilor și intelectualilor.

Problema religioasă în ziua de azi e atât de complexă, încât biserica și clerul ei nu pot să le monopolizeze, ci se bucură când grupuri de credincioși de diferite categorii iau asupra lor partea de răspundere pentru împlinirea postulatelor creștine.

Păr. Iosif Trifa a fost angajat în slujba de misionar al Arhiepiscopiei noastre și ca atare a început prin a face misionarism cu ajutorul gazetăriei. O gazetă este un amvon de pe care omul se adresează către mii de cetitori și ascultători.

Cei grupați la Oastea Domnului au curajul de a păși ca oameni religioși și sânt chiar

preoți cari nu au curajul de a păși în lume, în tot locul și în orice împrejurări ca oameni religioși.

Idealul nostru preoțesc nu se împacă cu astfel de preoți, cari stau la mijloc între oamenii religioși și între mireni cum-se-cade.

Trebue însă să mărturisim că măsura noutății Oștii Domnului e aceea a neglijenței noastre pastorale. Ceeace nu e a se înțelege că sânt osânditorul fraților tagmei mele, ci al sistemului tradițional al păstoririi duhovnicești din biserica noastră.

Când am început cariera preoțească, în calitate de preot misionar în America și am făcut comparație între activitatea mea și între activitatea preoților americani, m'am rușinat și am simțit muștrări de conștiință pentru curajul meu de a mă considera îndrumător sufletesc, câtă vreme nu eram decât un biet ceremonialist, râvnitor de a îndeplini slujbele religioase cu meticulozitate, fără să cunosc perplexitățile, care dau năvală asupra omului de azi. Forțele spirituale din lumea largă nu le bănuiam. Imi simțiam statura spirituală pipernică și mă răzimiram mai ales pe misticismul mecanic, înțepenit în

biserică. După ani de zile am simțit nevoia de a apela la sentimentul viu al poporului, la înțelegerea lui, la scopul real al credinței și al slujirii lui Dumnezeu.

Mai târziu am înțeles, că în manifestațiile sale curente, credința obișnuită a poporului — e buche, nu e duh. De aici un formalism sec și fără pietate. Țăranul nostru merge la biserică — în puterea obiceiului, ține sărbătorile, aprinde lumini la icoane, și se închină la sfinți pentru a vedea minuni.

O astfel de concepție mecanistică a religiei nu poate ține piept cu diferitele curente potrivnice de azi.

Aceste băgări de seamă le aveau mulți preoți înaintea mea și mai ales le au preoții tineri cu pregătiri superioare.

În pastoralele noastre vechi nu se pomenia despre evanghelizare ca acțiune de convertire la Hristos și nici de alte trepte progresive de edificare și de sancționare, cari constituie progresul duhovnicesc al credincioșilor.

Iată că Oastea Domnului se străduiește de a înjgheba nucleul celor întorși la Hristos, care sânt aluatul menit a dospî întregă frământătura credincioșilor noștri.

FOIȘOARA

Nu-ți lăsa credința!

— Schiță istorică din viața lui Iliș Apostatul —

(Sfârșit)

Acum sunt bun și milostiv, atunci voi fi drept ca lumina și urechea mea nu va asculta tânguirea păcătoșilor. Voi da fiecăruia după vrednicia lui, atunci, când morții se vor trezi la o nouă viață...

Zainab, o ovreică șireată, din slujba casei, auzi cuvintele lui lăudărețe, și se gândi să pună la încercare puterile prorocului. Ii scaldă în otravă bucatele. Le puse cu grijă în fșă. Ii pofti să i-le guste, și prorocul mănca mulțumit.

Zainab luă aminte apoi, cum îngălbenea în pripă fața lui veștedă și cum devenea din ce în ce mai tulbure privirea ochilor lui întunecați.

Prinse a tremura, dar vorbea încă. Vorbele însă-i erau lipsite de vigoare. Simți și el că-i este rău. Iși șterse cu năframa sudoarea de pe frunte și spuse mesenilor în glasul unei tânguiri sinistre:

— Mă simt așa de rău!...

Sfârșind cuvintele acestea își pironi cu sillnță privirea în ochii Zainabei, care se rumeni îndată ca o pară și nu apucă să mai zică altceva, căci își duse cu repeziciune mâna spre inimă și strigă din răspuțeri, prăbușindu-se la pământ:

— Zainab!... Zainab!...

Oaspeții săriră speriați. Ii prinseră cu îngrijorare, Ii ridicară în picioare, dar era țeapăn. Murise.

Zainab Ii privea cu încordare și strigă cât putu în glasul disprețului:

— Nu-i proroc!... Nu-i proroc,

căci n'a știut c'am pus otravă în bucate. Iar de-a știut, nu-i proroc; a murit îndată ca un neputincios! Nu-i proroc! E un mincinos, netrebnicul!

Glasul său profetic străbătu ca un fulger prin casa largă și înfioră cu rară putere ceata oaspeților vârstnici.

— Auziți! strigă moșneagul cel cu pletele cărunte. Auziți!

— Ce să auzim?

— L-a otrăvit Zainab! E vai de capul tău, evreică nebună, și vai de capetele noastre!

— De ce să fie vai de capetele noastre? Ii răspunse cu îndrăzneală Zainab. El a fost un mincinos și mincinoșii sânt neputincioși!...

— Ce-ai făcut nemernico?... Va fi amar de capul tău, căci cu ajutorul puterii dumnezeiești va învia prorocul, nu a treia zi cum a purces Hristos, ci la al treilea ceas, căci era mai mare decât Hristos și-ți va spulbera atunci nemernicul tău trup nelegiuit!

Piei din ochii mei, satano!... Afară din curtea mea, nemernico! Vai de mine... Ne-a omorât prorocul, blestemata... țipa desnădăjduită Așa.

Iar Zainab cea frumoasă râdea cu hohot și-i grăi răspicat:

— Va învia când vor învia bolovanii! Căci dacă n'a înviat Moise care a săvârșit atâtea minuni uimitoare în viață, de cari nu se poate îndeajuns mira mintea noastră, cum puteți crede că va învia acest om, care n'a săvârșit nici o minune în viața sa, ci v'a amăgit cu vorbe goale!...

Oaspeții priveau uluiți unul la altul. Așa își țintî privirea slabă în pământ și se lupta cu gândurile. Zainab zâmbi mulțumită. Dar nu mult; simțea cum se aprinde mânia în sufletele arabilor mahniiți pentru otrăvirea prorocului, deslușea cum arde în piepturile lor dorul de răsunare și se aștepta la o primejdie jalnică. Iși pierdu deci urma.

Zvonul întâmplării se împrăstie în grabă prin orașelul de țară și cete dese de arabi începură a se îndrepta cu pași grăbiți spre casa cu oaspele mort.

Mulți cred că cei convertiți nu mai fac casă comună cu ceilalți credincioși. Cei convertiți au religia lor personală și se cred dispensați de unele cerințe ale religiei de masă a credincioșilor.

Mai întâi însă e a se ști dacă ceice fac parte din Oaste și se consideră convertiți, sânt ei cu adevărat convertiți ori nu?

Un expert al psihologiei religioase spune că omul convertit e cel renăscut, care trăește sub grație. Iar actul convertirii e acel proces treptat sau spontan, prin care insul, care înainte era despărțit de Dumnezeu și avea conștiința ticăloșiei sale, — se împreună cu Dumnezeu, dobândește conștiința că a apucat pe calea cea bună, se simte fericit în conștiință și e într'o puternică legătură cu realitățile spirituale.

Cei convertiți trebuie să fie cei mai devotați credincioși ai bisericii și exemple vii de corectitate. Mai ales în împlinirea datorințelor creștinești. Intrunirile ostașilor pentru citirea împreună a sfintei Scripturi, cu scop de edificare, e vrednică de încurajare. Dar rugăciunea particulară nu poate înlocui cea publică și mai ales sfânta liturgie. Aceasta ne strânge la o altă într'o comună aspirație și într'un simțământ comun de atârnare față de Dumnezeu. Limbajul sfintei liturgii e sublim, sugerându-ne frumusețea cucerniciei noastre în fața majestății divine.

Prin sfânta liturgie nu exprimăm numai ceea ce simțim, ci și ceea ce trebuie să simțim, astfel ca prin participarea la sfânta liturgie să ne învățăm a simți mai profund ceea ce trebuie să facem și cum să trăim creștinește.

Oastea Domnului în biserică, în legătură cu sfântul altar, în împărtășire cu sfintele taine, sub regimul normelor de viață ale Duhului sfânt. Pe această cale se va desvolta într'un viguros element de renaștere religioasă în sânul credincioșilor noștri.

Tr. Scorobef.

Guvern reconstituit

Repartizarea portofoliilor în al doilea guvern Vaida este cel puțin surprinzătoare pentru o mare parte din opinia publică.

Se pare că înșiși fruntașii partidului național-tărănesc nu sânt prea mulțumiți de felul cum au fost ocupate diferitele departamente ministeriale.

Guvernul s'a reconstituit astfel:

Președinția și externe, **Al. Vaida**;

Interne, **I. Mihalache**;

Finanțe, **G. G. Mironescu**;

Industria și comerț, **V. Madgearu**;

Domenii, **Voicu Nițescu**;

Instrucție publică și culte, **D. Gusty**;

Justiție: **Mihai Popovici**;

Muncă și sănătate, **D. R. Ioanițescu**;

Comunicații, **E. Mirto**;

Armata, gen. **Samsonovici**;

Fără portofolii, miniștri de stat: **E. Hătegan** și **P. Halippa**.

Subsecretari de stat rămân aceiași, în număr de zece, până acum, — ceea ce, pentru guvern nu e prea mult — în sărăcia zilelor de astăzi. Subsecretari sânt următorii: **A. Călinescu**, **I. Pop**, **V. Tilea**, **Gafencu**, **Ghelmegeanu**,

M. Șerban, **G. Crișan**, **I. Coltor**, **P. Andrei**, **Irimescu** și **Brandsch**.

În ședința din 12 August a camerei, dl Vaida, președintele consiliului, a citit programul de lucru al guvernului.

În fruntea programului de guvernământ figurează: anunțarea modificării legii de converșiune și a modificării lichidării judiciare.

Cătră sfârșitul programului găsim un pasaj unde, în legătură cu școala și cu instituțiile culturale, se face amintire de biserică, în următoarele: *«Biserica va fi îndrumată spre așezarea pe stâlp de încredere»*. Cu totul zece cuvinte are declarația-program a guvernului pentru importanța și seriozitatea problemelor bisericesti. Dar și aceste zece au nevoie de a fi precizate; — așa cum sânt, ele nu promet alt ceva decât o nouă reformă ce amenință biserica ortodoxă din partea guvernului.

Și comunicăm, de pe acum, să o lase mai slab cu «îndrumarea» bisericii și să-și vadă de lucru în trebile statului atât de rău îndrumate. —

Cum se distribuie înaltele funcții?

Pentru a-și păstra, pe semne, reputația de mai înainte, când funcțiile înalte, și mai puțin înalte, au fost împănate cu o sumedenie de persoane aparținând bisericii unite greco-catolice, guvernul actual își continuă opera de a-și plasa aderenții uniți în cele mai multe posturi, cu înlăturarea sistematică a ortodocșilor ardeleni. Între membrii guvernului sânt atâția miniștri greco-catolici, încât nu este proporția convenită numerică între uniți și între ortodocșii ardeleni.

Președintele camerei deputaților e greco-catolic; vicepreședinte e părintele **Manu**, dela Gherla sau Cluj; vicepreședintele senatului e canonicul **Maccavei** dela Blaj, și așa mai departe.

Dacă, pe d'asupra, mai punem și darul făcut de curând — cinci milioane lei — bisericii unite, e imposibil să nu recunoaștem tendințele de catolicizare a României...

Când se va trezi oare conștiința milioanelor ortodoxe, ca să vadă limpede ce se întâmplă, și să reacționeze cum trebuie?

Licențe de teologie catolică

Am înregistrat și comentat, în numărul precedent al foii noastre, hotărârea consiliului de miniștri, prin care se acordă Academiei teologice dela Blaj dreptul de a da licențe de teologie catolică.

Hotărârea guvernului este înfierată ca abuz chiar și în ziarul **Neamul Românesc**, unde dl N. Iorga iscălește următoarele:

Nimeni nu va pune la îndolală sentimentele mele față de biserica unită. Am avut curajul de a prevedea prin lege posibilitatea de a se crea o facultate teologică a catolicilor la București.

Dar de acolo până la legisferarea în consiliul de miniștri pentru a se acorda un drept pe care numai legea, după consultarea universității autonome, singura îndreptățită a da titlul de licență, e un dram pe care-l poate inaugura numai îndrăzneala unită cu inconștiența.

Articolul dlui N. Iorga sfârșește zicând: **„acești domni (din consiliul de miniștri) cari, dela început, au dat cinci milioane bisericii unite, nu fac de cât să răsplătească o organizație religioasă care, cum**

Inconjură cu sfială pe bietul proroc încremenit, ingenunchiază, și se rugau din adâncul inimii lor, cu evlavie adâncă, în jurul trupului îngălbinit, ca florile de pădăie.

Bătrânii se puseră la sfat și, tari în credința că va învia în ceasul al treilea, porunciră să se așeze străji în jurul mortului culcat frumos în fruntea casei; fecioare cu sfeșnice în mâni subțiri să-i cânte câtece de jale și să s'adune îndată cântăreții cei aleși să-l privegheze până 'n ceasul al treilea și când își va ridica deodată capul plin de mândrie, să înceapă mărețul cântec de preamărire.

Tinerii făcă se așternură muncii. Fierbeau de dorul răsbunării și căutau infuriați după Zainab, s'o prindă, s'o spintece în bucățele și s'o svărlă pradă cânilor. Dar zadarnic. Ea-și pierduse urma.

Poruncile bătrânilor se împliniră. Străjile străjeau cuprinse de groază. Fecioarele gingașe cu sfeșnice îngrijite în mâinile lor moi, cântau duios câtece de jale, încât se umeziră ochii tuturor ascultătorilor din curte și de pe stradă. Iar cântăreții aleși așteptau cu răsuflarea oprită sosirea clipei minunate, când au să pornească mărețea melodie de preamărire a celui mai

mare proroc din lume.

Și a sosit vremea așteptată. Străjile priveau uluite. Fecioarele cântau mai aprinse. Căpetenia cântăreților își ridică în tremur dreapta, spre a face semn, iar crainicul, care avea să vestească mulțimii învierea luminoasă a prorocului, sta cu gura căscată să poată stiga mai în grabă: A învia!

Zadarnic. Prorocul sta nemișcat pe covorul cenușiu, ca și cum nu l-ar atinge câtecele sfinte de fecioare; ca și cum ar spune: Sânt și eu numai pulbere și cenușă.

N'a învia. Crainicul își închise gura, fără de a fi avut norocul să vestească așteptata înviere și căpetenia însufletită își lasă la urmă și el în jos mâna obosită, fără de-a fi putut face semnul mult dorit.

Moșnegii frământați de gânduri se puseră din nou la sfat, și după sfătuire lungă porunciră ca străjile și câtecele de jale să mai țină încă trei zile și trei nopți de vară, căci dacă nu mai curând pe atunci de bună seamă va învia, pentru că era mai mare decât Hristos. Și trei zile și trei nopți de vară l-au privegheat în câtece și plânsete pe Mohamet, dar în amurgul zilei celei din urmă era tot fără viață.

Atunci își perdură nădejdea și moșnegii cei credincioși și frânți de post și veghe și rugă necontenită, porunciră să se sape mormânt prorocului, și între plânsete și câtece duiosase îl așezară spre odihnă veșnică în sânul pământului rece, căci pământ era dor și în pământ avea să se întoarcă.

Și când porni a se înfirișca un cântec straniu de rostogolirea bulgărilor reci, pe fundul de mormânt, se desprinse din mulțimea înlăcrimată o femeie frumoasă, cu ochi plini de patimi, cu fața albă ca spuma mării, se apropie de mormânt aruncând o privire întunecată asupra trupului înlemnit și vorbi cu îndrăzneală:

— Ai fost proroc mincinos. Mohamede!..

Era Zainab.

— Afurisito!

— Nelegiuito!

— Necuratol izbucniră de-odată cadănele jignite în simțirea gingașă a credinței, ce se sălășluea în adâncul sufletului lor.

— Stăpâne Mehmed, n'o mai răbda în casa ta!

— La moarte cu păgâna!

— Ucide-o cu pietre!

— În valurile Bosforului cu îndrăcital!

Pumni amenințatori se înclășară. Se mișcau prin aer ca ramurile 'n vifor prădalnic. Pân' se ridică măhniț Mehmed și potoli c'o vorbă fulgerătoare toată ceata. Cadănele se risipiră prin căscioarele lor dichisite, iar stăpânul lor rămase singur, copleșit de gânduri.

...Să fie, oare, chiar așa?... Mohamed, prorocul, un șariatan?... Să fi înșelat atâtea neamuri?... Ar fi grozav!.. Și mai ales pentru mine!.. Pentru biet sufletelul meu, care s'a lepedat de Hristos!.. Pe care l-am iubit în copilăria mea ca pe Fiul lui Dumnezeu...

Gândurile lui izvoreau gărlă. Care de care mai adânc și mai îndrăzneț. Și ele-i zdrobiră credința lui turcească. Și 'n valul desnădejzii, un glas duios, subțire și dulce început a-i înăgăea urechea. Era graiul Aniței, roabei creștine din Cetatea-debaltă a Ardealului, pe care și-o aduse cu sine la turcirea sa. Anița își spunea rugăciunile. El prindea frânturi. Și sufletul i se 'nfiora în toată întinderea lui. Glasul ei suna:

— Împărate ceresc, mântuește sufletele noastre...

— Preasfântă Treime, miluște-ne pe noi...

s'a văzut diu acțiunea fără perdea a vlădiciei de Maramurăș, li servește scopurile politice".

S'ar părea, din cele premerse, că dl prof. N. Iorga începe să regrete «curajul» avut de a prevedea prin lege posibilitatea înființării facultății teologice catolice la București.

Dar, dl profesor a mai avut «curajul» să apere și să voteze însuflețit și *concordatul* dela 1927, și să dea ființă *acordului* dela 1932. Poate nu e prea departe vremea, când dl profesor le va regreta și pe acestea ca mijloace acordate unei biserici ale cărei năzuințe de expansiune în țările ortodoxe trebuie să ne îngrijoreze pe toți

Nu vă atingeți! Unele ziare aduc știrea îndrăzneată, ca guvernul actual ar vrea să *anuleze alegerile eparhiale și să facă alegeri nouă*.

Nu ne îndoim, că noul guvern dă dovadă de mare curaj atacând probleme care așteaptă să fie deslegate și îndreptate potrivit intereselor obștești.

Curajul însă n'are să se transforme în silnicie la adresa bisericii autonome, care în conformitate cu constituția țării își are *legea* ei de organizare. «Anularea alegerilor eparhiale» din partea guvernului, n'ar fi alt ceva decât o fățișă călcare a legii și o lovitură dată bisericii noastre din partea celor ce o dușmănesc.

Excursie. Societatea «Sfântul Gheorghe» a tinerilor ortodocși din Petroșani, protopopiatul Jiu, și-a făcut o tradiție de a face în fiecare an câte o excursie de o zi, sau chiar mai multe, cu scopul de a cunoaște locurile istorice și pitorești ale județului Hunedoara. Urmând aceste frumoase tradiții, din inițiativa P. C. Sale protopop Duma, soc. «Sfântul Gheorghe», secția Petroșani, a vizitat la praznicul Schimbării la față a Domnului pitoreasca localitate balneară Geogiu-băi și împrejurimile.

— Născătoare de Dumnezeu, fecioară, bucură-te!...
— Tatăl nostru...

Și'n toropeala frământărilor musulmii Mehmed trase zăvorul ușii, ingenunchie cu evlavie și începu și el a roși în lacrimi de adâncă evlavie rugăciunile sfinte ale copilăriei sale pe care le rostise de-atâtea ori și la Suceava și la Ciceu și'n toate părțile Moldovei și ale Ardealului, în zile bune și'n zile rele. Și graiul lui aprins ca așchia de brad răsuoa când domol ca un zefir ușor, când năvalnic ca buciumul de uragan. Iar lacrimile ochilor lui umeziră pământul de sub genunchi...

Rugăciunea lui de pocăință însă, o auzi preacredincioasa cadână Fatima, care pându-l în căsuța ei lipită de sala mare, cum pândeste'n liniște pisica. Lepedarea de legea Coranului o tulbură, și ea prinse a o trimbița îndată printre ființele haremului bogat. Vestea alunecă și'n afară de zidurile groase. Ea se furișă până și'n serai. Și nu știu cum se făcu, dar curând, în o noapte de păcură, mâni gonace îl smulseră pe falsul moslim Mehmet din taina dulce a castelului său și-l porniră pe drumul, de unde nu mai este întoarcere... Iar peste câteva zile un biet pescar pribeag pescuî un trup vântat ca viorelele, de prin valurile Bosforului...

Era Iliș Rareș. A. Nanu.

INFORMAȚIUNI

In memoria senatorului de drept Const. Dișescu, răposat zilele trecute, senatul în ședința din 12 August, a adus cuvinte de elogii, rostite de reprezentanții partidelor și ai bisericii noastre. Unul dintre oratori spunea despre fostul raportor al constituției, distins profesor și parlamentar: «Era mare iubitor de trecut; îl găseai adese ori privind cu fericire un colț de biserică, sau un pridvor de mănăstire, căutându-i legătura cu arta bizantină, pe care o iubea așa de mult». Țara îi va păstra o recunoșcătoare amintire.

La Deva. Adunarea generală anuală, a membrilor Asociațiunii culturale «Astra», se ține anul acesta la Deva în 25 Septembrie.

Pelerinaj și parastas. Din protopopiatul Zarandului ni se scrie: În ziua de 15 August c. federația universitară «Avram Iancu» a făcut pelerinaj și parastas la mormântul eroilor, îngropați în cimitirul bisericii dela Țebea, sub gorunul lui Horea. Universitarii noștri au cântat frumos cu acest prilej și au mărturisit că vor răspândi ideile de care s'au inspirat Iancu și soții săi, ceice cu drag s'au jertfit pentru binele poporului român. La festivitate au participat credincioși din partea locului; — și tinerimea s'ar fi bucurat să salute în mijlocul ei și pe părintele protopop al Zarandului. Prea Cucernicia Sa însă n'a venit, — reținut, probabil, de momentose afaceri. — Vă mai comunic, că *gorunul lui Horea* e aproape să se despice de sus până jos. În Iulie a. c. i s'au aplicat de societatea «Mica» dela Brad două inele de fier în jurul trunchiului, — doar generația actuală se va mai putea răcori vara sub ramurile lui seculare. Datoria localnicilor ar fi să sădească și să îngrijească în cimitir un nou vlăstar din gorunul istoric și bătrân pe cale să dispară.

Pe marginea unui document din sec. 18.

— Stăruind în credința ortodoxă —

În arhiva parohiei ortodoxe-române Tohanul-nou, protopopiatul Branului, se păstrează un document din anul 1760, scris cu litere mari cirile, de tipar, — cuprinsul lui e următorul:

«*Pomenicul sfintei Biserici a sfântului Paracelis dela Tohan, ce este hramul sfintei Troițe, care sau zidit și sau înfrământat de smeritul între preoți robul lui Dumnezeu Erel Bucur — Mai 20 (κ) a Ψξ=1760 și s'a târnosit la Mai κθ=29 a Ψξ a=1761.*

Cittor Rab Bjil:

Ierel Bucur, Neașsa, Ierel Ștefan Neașsa, Maria Ilinca, Marina, Dimitrie, Paraschiva, Ecaterina, Ierel Ioan Paraschiva.

Nicolae Neașsa, Stoica, Brândușă Bușca, Stana Voică, Maria, Bușca, Aldea, Dobra Stolca, Nicolae, Stanca Radu, Maria Bucur, Stana Bucur, Stana Barbu, Monah Martha Marina, Bucur Stana Ștefan, Maria Roman, Rada Neașsa, Vlad, Nedealea Bucur Rusman, Manea, Nedealea

Reunlunea meseriească din Săuște și-a serbat, săptămâna trecută, jubileul existenței sale de o jumătate de veac. O frumoasă expoziție industrială a săliștenilor harnici, un concert coral, conferințe ocazionale, și excursiunea la bisericuța eroilor dela Foltea, urmată de serbarea câmpenească pe «Neted», au completat cadrele festivității jubilare.

Decorație. Monitorul Oficial din 12 August 1932 publică decorarea cu ordinul «Meritul cultural» în gradul de cavaler clasa I a profesorului de muzică Timotei Popovici din Sibiu, pentru «artă».

Cu 20 luni. Un popor din Mexico își are anul împărțit în 20 de luni de câte 18 zile, în total anul are 360 zile, — iar zilele cealalte nu se socotesc și sânt numite zile albe.

ȘCOLARE

Condiții de primire în internatul liceului de băieți «Gh. Lazăr» din Sibiu, pe anul școlar 1932-1933. Elevii cari doresc să fie adăpostiți în internatul de băieți al liceului, în anul școlar 1932-1933, au să înainteze Direcțiunii liceului, până la 25 August 1932, cerere în scris, cu certificat medical, că elevul este sănătos, și să achite suma de Lei 2500, care cuprinde în sine taxa de întreținere pe 2 luni (Sept. și Iunie), și taxa de 500 Lei pentru medic pe anul întreg. Internatul se va deschide la 1 Sept. a. c. Taxa de întreținere în internat este de 1000 Lei lunar. Această taxă poate fi micșorată în cursul anului, dacă viața se va ieftini. Pentru suma aceasta primește fiecare elev: locuință, încălzit, luminat, spălat, supraveghere și îndrumare în studii din partea celor 2 profesori-pedagogi. Pățile au să se facă lunar. Eventualele alimente în natură se vor socoti în taxa de întreținere.

Inscrierile pentru bacalaureat a candidaților din seriile mai vechi se fac până la 31 August la direcția școlară, unde candidatul a absolvit clasele.

La academia de teologie ortodoxă română din Oradea, pentru anul școlar 1932/33, concurenții au să înainteze până la 31 August 1932, Consiliului eparhial, cerere de primire însoțită de: diplomă de bacalaureat, extras de botez, certificat de moralitate, și certificat medical dovedind deplină sănătate. În internatul teologic pot fi primiți circa 70 studenți cari vor avea gratuit: locuință, încălzit, luminat și bae. Hrana studenților interni rămâne în grija întreprinzătorului cantinei dela internat. Fiecare student va plăti pentru hrană o taxă (circa 6000 lei). Anul școlar începe la 1 Octomvrie 1932. Inscierea se face în persoană la direcțiunea Academiei. Taxa de înscriere pentru studenții de clasa I este 500 lei, pentru ceialalți de 200 lei.

Școala de arte și meserii înființată în anul 1925 în Sibiu, strada Spinarea cânelui Nr. 3, — având 4 secții de meserii: 1. pantofărie, croitorie, curelărie, și tapițerie de mobile, — aduce la cunoștință, că pentru anul în curs, sânt disponibile 40 locuri de elevi în anul I, de studii și meserie; se primesc înscrieri până la 10 Sept. 1932. Amănunte la direcția școlai.

Aviz. La Școala normală de băieți din Arad sânt vacante următoarele locuri: clasa I-a 20 burse, 10 semisolve, clasa III-VII-a exclusiv pentru transferări câte 5 locuri de semisolve. Bursierii au de plată, pe anul întreg 3500 lei taxe școlare și întregire de alimente, semisolvienții 5000 lei în plus. Examenul de admitere se ține în 10 Septembrie a. c. — Până la această dată trebuie înaintate cererile de înscriere la Direcțiunea școlai.

ȘTIRI LOCALE

Orchestra orașului Sibiu concertază, cu afeș și variat program, Luni, în 22 August, ora 6.30 d. a., în Promenada de jos; Vineri, în 26 August, ora 8.30 seara, în parcul Sub arini.

Organizați Oastea Domnului

știte Milla și dorul cel bogat și nespuse să fie pururea cu toți!».

(Mai ηθ=29 απψα=1761.)

Mai jos se mai afla și acestea scrise a bună seamă mai târziu fiind și scrisoarea și cerneala alta:

«*Pomenicul popi Leonte Pușcașu: Erel Leonte, Smaranda Maria, Paraschiva, Stanca, Ioan, Ana Bucur Erel Bucur.*

Fericitul în Domnul, preotul Erel Bucur, atunci când a zidit paraclisul dintru ale sale drepte agoniseli, a fost de bună credință, că acest paraclis va rămânea pentru totdeauna al ortodocșilor, la altarul căruia să fie pomenit el, părinții, moșii și strămoșii lui. A fost însă decepționat cu totul, când, după 3-4 ani, sfântul locaș cade în stăpânirea uniților. Estă cum:

Impărăteasa Maria Terezia, mare catolică, în anii 1762-3 prin decret împărătesc, a dat poruncă locuitorilor comunei Tohan (azi Tohanul-vechi) toți de legea ortodoxă, să primească unașia cu biserica Romei și să ia totodată arme, formând așa numitele regimente grănițerești; ear în cazul când ordinul împărătesc nu va fi ascultat, locuitorii să fie expropriați și isgoniți din comună. (Urmează).

Vartolomei, Neașsa Hagi Monahia Magdalina, Aldea, Marina Ierei Oprea Neașsa Bucur, Ana».

«*Toate faptele cele bune, carele să fac cu gând creștinesc pentru folosul cel sufletesc, sânt cinstite, sfinte și lăudate de Dmnezeu și de oameni, la care nu este cu cale și cu dreptate a le zădărnici nimeni, niciodată vel cu ce mijloc. Drept aceia și smeritul între preoți robul lui Dmnezeu Ierei Bucur fiind pornit de Dmnezelasca râvnă, cu călduroasă inimă și cu creștinească și bună socoteală sau îndemnat dintru a sale drepte agoniseli de a făcut un sfânt și Dmnezesc Paraclis în satul Tohan, lipit de s. biserică, care Paraclis sau înălțat întru hramul sfintei Troițe, spre a sa vecnică pomenire și a părinților, a moșilor și a strămoșilor. În zilele Preaostințitului și Mitropolitului nostru Pavel Nenadovici dela Carloveș. Târnosindu-se acest sfânt Paraclis de mai marele al nostru sfințita sa Părintele Prot. Eustatie Vasile Părintele Bucur, Părintele Dimitrie, Părintele Ștefan, Ierodiaconul Petru, Dascal Dumitru fiind aceștia la slujbă sfințirii Târnoseniei și fiind și preoții din sat: Preotul Mihal, Preotul Ioan, Preotul Radu Preotul Stolca, Preotul Oprea. Acestea săvâr-*

Nr. 5374 Școl.

Concurs

pentru primirea elevilor în internatul arhidiecezan din Sibiu

Pentru primirea elevilor în internatul arhidiecezan pe anul școlar 1932—1933 se publică concurs.

În internat vor fi primiți în prima linie în mod *gratuit* orfanii săraci ai preoților și funcționarilor bisericești din arhiepiscopia ortodoxă de Alba-Iulia și Sibiu, orfanii cari cercetează vreuna din școlile medii, civile, comerciale sau școala normală din Sibiu; iar ca *solvenți* vor fi primiți cu preferință copiii preoților văduvi, apoi ai celorlalți preoți și funcționari bisericești activi, precum și orfanii și copiii altor părinți mireni din arhiepiscopie.

Ceice doresc să fie primiți de nou în acest internat, vor avea să-și înainteze cererile lor *Consiliului arhiepiscopesc din Sibiu* până cel mult în *15 August a. e.*, însoțite de următoarele anexe:

1. Atestat de botez provăzută cu clauzula oficiului parohial concernent că petentul și de prezent este credincios al bisericii ortodoxe;

2. Orfanii de preoți vor anexa și un extract familiar extrădat de oficiul parohial cu indicarea numelui și etății tuturor membrilor familiei, a comunei bisericești unde tatăl a servit ca preot, data morții tatălui, precum și date precise și amănunțite cu *privire la averea mobilă și imobilă ce posedă*;

3. Atestat școlar în copie legalizată de oficiul parohial despre ultimul an de școală. —

Fiecare petent va avea să arate în petiție: la care școală voește să se înscrie și în ce clasă?

Elevii cari au beneficiat de internat în anul școlar 1931/32, atât orfanii de preoți, cât și ceilalți, cari au dovedit purtare bună și spor îndestulitor la studiu, întru cât vor ca și în anul școlar 1932/33 să li se rezerve locurile, au până la acelaș dat să arate în scris dorința lor *Consiliului*, anexând la cerere anexele de sub 1, 2 și 3, căci altcum locurile lor se vor ocupa prin alți reflectanți.

Taxa internatului pentru solvenți va fi: pentru fiii de preoți Lei 8000, pentru copiii mirenților Lei 9000 pentru anul școlar întreg, care se va plăti în 4 rate egale și anume: la înscriere, la 15 Noemvrie, la 1 Februar și la 15 April.

Intrucât în decursul anului școlar s'ar dovedi, că această taxă nu este suficientă pentru acoperirea cheltuielilor de întreținere, ea se va majora după împrejurări, fiind cei primiți obligați a plăti diferența la termenul ce se va satorî de către *Consiliul arhiepiscopesc*.

Elevii primiți în internat vor fi obligați să aducă cu sine la înscriere următoarele lucruri: 4 cămăși de zi, 4 ismene, 3 cămăși de noapte, 4 perechi de ciorapi, 6 perechi obiele, 6 bafiste, haine de pat: saltea sau străjac, 10 ori plapomă, perină, 2 cearceafuri, 2 fețe de perină și 2 cverture de pat, 3 ștergere, 2 servete, 1 săculeț pentru rufe de spălat 40/50 cm., păhar, cuțit, furculiță, lingură pentru supă și pentru cafea, 1 ceașcă pentru lapte, 3 farfurii, peptene, săpun, perie de dinți, perie de haine și ghețe, ace, ață, briceag — și hainele și încălțăminte necesară. Rufăria va trebui să fie însemnată cu numele întreg al elevului.

Toți elevii, primiți în internat, vor depune la început la administrația internatului, câte 1000 Lei, adică: Lei 300 în contul stricăciunilor, Lei 200 pentru baie, Lei 100 pentru medic și medicamente, Lei 300 în contul spă-

lului rufelor, și Lei 100 pentru bibliotecă.

Cei primiți în internat vor avea să trimită până la 31 August a. c. în contul taxei suma de Lei 2000, — altcum se vor considera de renunțați și vor fi înlocuiți cu alții. Această sumă — în caz de neprezentare nu se va restituî în nici un caz.

Internatul se va deschide cu începerea anului școlar, când toți cei primiți vor fi supuși unei vizite medicale.

Fetele nu se primesc în internat, ci numai băieți.

Preacucernicii preoți vor pune în vedere atât orfanilor de preoți, cât și altor elevi cari voesc să fie primiți în internat, să-și înainteze cererile la timp și însoțite de toate actele cerute în concurs, căci altcum cererile nu se vor lua în considerare.

Sibiu, din ședința *Consiliului arhiepiscopesc* dela 25 Iulie 1932.

Consiliul arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia și Sibiu.

Nr. 67/1932

(16) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a Nemșa, din protopopiatul Mediaș, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în *Telegraful Român*.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Sesiune de 9 jug. cad. din care 2 jug. fânaț.
2. Locuință în natură.
3. Stola uzitată în parohie.
4. Lemne de foc care se vor cere dela comuna politică din pădurea comunală.

Concurenții își vor înainta cererile cu actele necesare subsemnatului oficiu protopopesc în termenul indicat, având a se prezenta cu prealabila încuviințare a protopopului la biserică spre a fi cunoscuți de popor.

Mediaș, 20 Februar 1932.

Oficiul protopopesc ort. rom. Mediaș în înțelegere cu consiliul parohial concernent.

Ioan Crăciun,
protopop.

Nr. 40/932.

(33) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa III-a Copșa-mică cu filia Proștea mare, protopopiatul Mediaș, se publică concurs cu termen de 30 zile dela cea dintâi apariție în *Telegraful Român*.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Intregire dela stat conform coalei B.
2. Casă parohială.
3. 3¹/₂ jugăre pământ arător în materă și 5 jugăre fânaț în filie.
4. Câte 1 zi de lucru dela fiecare familie.
5. 2 sortii lemne de foc din pădurea comunală.
6. Stola uzitată în parohie.

Reflectanții își vor înainta cererile de concurs provăzute cu documentele necesare în termen subsemnatului oficiu protopopesc și se vor prezenta și în parohie spre a fi cunoscuți de credincioși.

Mediaș 5 Iulie 1932.

Oficiul protopopesc ortodox român în înțelegere cu consiliul parohial.

Ioan Crăciun
protopop.

Nr. 36/1932 prot.

(34) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa I-a Odorhel din protopopiatul Sighișoara se publică prin aceasta concurs cu termen de 30 de zile dela cea dintâi apariție în *Telegraful Român* a prezentei publicațiuni.

Venitele acestei parohii sânt:

1. Intregirea dela stat conform coalei B.
2. Stola uzitată în parohie.
3. Locuință în natură prin contribuția enoriașilor.
4. Sesiunea parohială de 32 jugăre arător, fânaț și pădure.

Se menționează că preotul va servi și de confesor militar și al închisoarei locale.

Reflectanții îndreptățiți își vor trimite subsemnatului în termenul dat petițiile de concurs provăzute cu documentele necesare, și cu avizul protopopului se vor prezenta până la fixarea termenului de alegere în parohie și în biserică la serviciul liturgic. Oficiul protopopesc în înțelegere cu consiliul parohial.

Sighișoara, la 8 Iulie 1932.

Emilian Stoica
protopop.

Concurs

Se publică concurs pentru aprovizionarea internatelor celor două școli normale de băieți și fete din Sibiu, în anul 1932/33, cu următoarele alimente:

1. Carne de vită, de porc, de vițel, untură de porc, slănină crudă și afumată.
2. Fâină calitatea I-a pentru făcerea pâinii, pentru gătit, gris.
3. Colonialele necesare internatelor.
4. Toate alimentele vor fi numai din calitatea I.

Ofertanții vor înainta ofertele până la 25 August a. c. la direcțiunea școlii normale de băieți Sibiu, unde se pot vedea condițiunile.

Sibiu, 10 August 1932.

(15) 2—3

Direcțiunea.

În editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane a apărut și se află de vânzare la *Librăria arhidiecezană din Sibiu*:

HRISTU ANDRUTSOS
profesor la facultatea de teologie din Atena

DOGMATICA

bisericii ortodoxe răsăritene

Traducere autorizată
de

Dr. DUMITRU STANILOAE
profesor la Academia teologică „Andreiană”

Prețul Lei 300.—, plus spese poștale Lei 20.—

Librăriilor și direcțiunilor institutelor teologice pentru comande de cel puțin 10 exemplare li se dă 20% rabat.

A apărut și se află spre desfacere la *Librăria Arhidiecezană din Sibiu*

Misterele spionajului

Spion și spioane celebre,

mijloace și procedee de spionaj, propagandă, terorism, etc.

de
G. I. Teodorescu și Cpt. A. Hristescu
Prețul Lei 100.—, plus spese poștale Lei 10.—

Anunțuri și publicații se primesc cu prețuri cumpătate, la administrația ziarului:

Telegraful Român

În editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane a apărut și se află de vânzare la *Librăria arhidiecezană din Sibiu*:

Istoria Desrobirii Religioase a Românilor din Ardeal în secolul XVIII

de

SILVIU DRAGOMIR

profesor universitar, membru al Academiei Române

Vol. II

cu 75 documente anexate.

Prețul Lei 400, plus spese de poștă Lei 20.

Volumul I costă Lei 200

Dela *Librăria Arhidiecezană din Sibiu*, se poate procura

ATLAS

pentru

Istoria Bisericii Universale

intocmit sub

Indrumările dlui Teodor M. Popescu

profesor la Facultatea de teologie din București

de

Pr. Marin Popa-Nemou

cu colaborarea dlui

Ion M. Popescu-Romanați

studenti

Prețul Lei 100, plus spese poștale Lei 15.—

Dela *Librăria Arhidiecezană din Sibiu* se poate procura

Cartea misionarului

Indreptar cultural

de

Gh. D. Mugur și V. Voiculescu

Prețul Lei 80.— plus spese poștale Lei 15.—

Au apărut:

Manuale de limba română

de E. HODOȘ

I. Carte de citire și Gramatică

pentru clasa a 4-a secundară;

II. Noțiuni de Stilistică și Poetică și Carte de citire

(pentru Istoria Literaturii); și

III. Elemente de Ist. Literaturii

Se găsesc de vânzare la *LIBRĂRIA ARHIDIECEZANA* în Sibiu

La *Librăria Arhidiecezană* a sosit și se află de vânzare

Viețile Sfinților

în limba moldovenească

Intocmite pe temeul cărților «*Viețile Sfinților*»

de

Sf. Dimitrie al Rostovului

tipărită în tipografia Sinodală din Moscova cu completări, însemnări lămuritoare și chipurile sfinților

Luna Mai (1—15)

Cartea întâia

Prețul Lei 225.

În editura Sfintei Mănăstiri-Neamțu, a apărut

Urmarea lui Isus Hristos

Ed. II-a. Prețul 35 lei

Se poate comanda dela *Librăria Arhidiecezană din Sibiu*, trimițând prețul, plus speșele de poștă Lei 10, prin mandat postal.